B. 14 1.

Incipit prefacio beati Augustini epi. In quindecim libros de summa trinitate.

Domino beatissimo et sincerissima caritate venerando sancto fratri et consacerdoti pape aurelio. Augustinus in domino salutem. De trinitate que deus summus et verus est libros iuvenis inchoavi. senex edidi. Omiseram quippe hoc opus postea quam comperi preceptos michi esse sive subreptos antequam eos absolverem et retractatos ut mea disposicio fuerat expolirem. Non enim singillatim sed omnes simul edere ea racione decreveram. quoniam precedentibus consequentes inquisicione proficiente nectuntur. Cum ergo per eos homines qui prius quam vellem ad quosdam illorum pervenire potuerunt disposicio mea nequivisset impleri interrupta dictacione mea reliqueram. cogitans hoc ipsum in aliquibus scriptis meis conqueri. ut sciret qui posset non a me fuisse eosdem libros editos sed ablatos priusquam in edicione mea digni viderentur. Verum multorum fratrum vehementissima postulacione et maxime tua iussione compulsus. opus tam laboriosum adiuvante domino terminare curavi. eosque emendatos non ut volui sed ut potui. ne ab illis qui iam subrepti in manus hominum exierant plurimum discreparent venerācioni tue per filium nostrum condiaconum carissimum misi. et cuicumque audiendos. describendos. legendosque permisi. In quibus si servari mea disposicio potuisset. essent profecto et si easdem sentencias habentes multo tamen enodaciores atque planiores. quantum rerum tantarum explicandarum difficultas et facultas nostra pateretur. Sunt autem qui primos quatuor vel potius quinque eciam sine prohemiis habent. et duodecimum sine extrema parte non parva sed si eis hec edicio potuerit innotescere. omnia si voluerint et valuerint emendabunt. Peto sane ut hanc epistolam seorsum quidem sed tamen ad caput eorundem librorum iubeas anteponi. Ora pro me.

Explicit prefacio. Incipiunt. Capitula libri primi. Cap. primum. De triplici causa errorum falsa de deo opinancium. Secundum. Ordo disputandi de trinitate divina. cap tercium. De diverso iudicio legencium et capacitate dissimili. cap quartum. Que esse propria divine trinitatis senserunt catholici tractatores. cap quintum. De questionibus quibus movetur de trinitate querentes. cap sextum. De unitate patris et filii et spiritus sancti qui sunt unus et solus et verus deus. cap vii. Quod unigenitus dei filius ipse forma servi minor patre dicatur qui in forma dei equalis est patri. cap viii. De subiectione qua filius subiciendus dicitur patri. cap ix. Non utile credentibus fuerat ut ad patrem in forma servi xpus ascenderet. cap x. Quomodo traditurus sit regnum filius patri. cap xi. Qua discr

LANDES- UND STADT- BIBLIOTHEK DÜSSELDORF

cioē intelligēdus sit. nūc eq̄lis pri
filius. nūc āt minor. cap xij. Qua
racōe filius nesc̄re dicat diē ⁊ ho
rā q̄ scit pr̄. cap xiij. De vnitate
p̄sone filij dei ⁊ filij hoīs siue in
glia siue ī hūilitate. Expliciunt
Capla. Incipit liber p̄m⁹ btī Au
gustini Aurelij de Trinitate Ad
aurelium papā. Caplm Primū.

Ecturus
hec q̄ de
trinitate
disserim⁹
p̄us op
tet ut no
uerit sti
lū nr̄m
adū̄sus eorū vigilare calūpnias.
q̄ fidei cōtēpnētes īciū. īmatūo
⁊ p̄uso racōis amore fallūt. Nā
nōnlli ea q̄ de corp̄alibz rebz. siue
p sensus corpo̅es ꝑcepta notiuerīt et
siue q̄ natura hūani īgenij ꝫ di
ligēcie viuacitate ul' artis adiu
torio ꝑcepeīt ad res īcorporeas
⁊ sp̄itales trāsferre conāt. ut ex ⁊
hijs illa metiri atꝫ opinari velint.
Sūt āt alij q̄ sc̄dm anī hūāi natāz
ul' affectū de deo sentiūt si qd sen
ciūt. ⁊ ex hoc errore cū de deo dispu
tāt sermōi suo distortas ⁊ fallaces
reglās fingūt. Est itē aliud hoīm
genus eorū qui vniuersā q̄dē crea

animi

Sunt tamen

turā q̄ pfecto mutabilis ē. nitunt
trāscendere ut ad īcōmutabilem
sbam q̄ deus ē erigāt ītencōez. sed
mortalitatis ōne p̄grauati cū et
videri voluūt scire qd' nesciūt. ⁊ qd
voluūt scire nō p̄nt. p̄sūpcōes opio
nū suarū audatius affirmādo īt
cludūt sibimet ītelligēcie vias m̄
gis eligētes sentēciā suā nō corri
gere p̄uersā q̄m mutare defensā.
Et hic q̄dē oīm morbz ē triū gene
rū q̄ posui: et eorū scilꝫ q̄ sc̄dm
corpus de deo sapiūt. ⁊ eorū q̄ sc̄dꝫ
spiritalē creaturā sicuti est aīa.
et eorū q̄ neqꝫ sc̄dꝫ corpus neqꝫ sc̄dꝫ
spiritalē creaturā ⁊ tamē de dō
falsa existimant. eo remociores a vō
quo id qd' sapiūt. nec ī corpe r̄pi
tur nec ī facto ⁊ cōdito sp̄ū nec ī
ipo creatore. Qui eī opiat deū
verbigr̄a candidū ul' rutilū fal
lit'. ꝫ tamē hec īueniūt ī corpe.
Rursus q̄ opiat deū nūc obli
uiscētē nūc recordātē. ul' si q̄d
huiusmōi ē. nichilominꝰ ī erro
re ē. ꝫ tn̄ hec īueniūt ī aīa. Qui
āt putat eius ē potēcie deū ut
seipm̄ ipe genuerit eo plus errat
qd' nō solū deus ita nō est. ꝫ nec
spiritalis nec corp̄alis creatūa.
Nulla enī omnīo res ē q̄ seipāz
gignat ut sit. Ut ergo ab huius
mōdi falsitatibz humanꝰ anim⁹